

Maatschappelijke banen in gemeente Oude IJsselstreek

De gemeente Oude IJsselstreek in Gelderland betreedt samen met ondernemers de parallelle arbeidsmarkt. Dat moet 45 basisbanen opleveren voor mensen met een uitkering. 'Iedereen heeft talenten die maatschappelijk van waarde zijn.' Wethouder Bert Kuster is blij met deze ommezwaai, want 'het menselijke gevoel moet terugkeren in onze systemen'. De gemeente staat nog aan het begin van het traject. 'Doen wat nodig is, zit in onze genen.'

“ 'Doen wat nodig is, zit in onze genen.' ”

Iedereen met een uitkering een arbeidscontract van de gemeente. Met dit credo haalde wethouder Bert Kuster van Oude IJsselstreek in Oost-Nederland een tijdje terug het nieuws. Snel bleek echter dat dit vooralsnog een brug te ver was. 'Het botste met de wijze waarop de huidige Participatiewet is vormgegeven. Daarom hebben we als college en raad besloten ook in te zetten op de parallelle arbeidsmarkt en op zoek te gaan naar maatschappelijke banen. Onze ambities zijn hoog: 20 publieke maatschappelijke banen en 25 publiek- private maatschappelijke banen. De eerste vijf willen we dit jaar nog realiseren.' Oude IJsselstreek steekt hiermee ook financieel zijn nek uit, betoogt beleidsadviseur Roland Smorenberg. 'Een fulltime basisbaan kost de gemeente 29.000 euro per jaar. We "besparen" 16.000 euro aan uitkeringsgeld. De rest moeten we ergens anders vandaan halen. Zoals uit budgetten voor re-integratie. Of bijvoorbeeld uit lagere uitgaven voor de zorgverzekeraars.'

Kuster wil daarnaast met de keuze van zijn gemeente voor de 'parallelle arbeidsmarkt' een signaal afgeven. 'Het menselijke, sociale gevoel moet terugkeren in onze systemen. We hebben té lang te weinig persoonlijke aandacht getoond voor mensen met een uitkering. Ieder mens heeft wel iets wat hij graag zou willen doen. En iedereen beschikt over talenten die maatschappelijk van waarde zijn. Aan ons de opdracht om bij elke inwoner die ongewild thuiszit, een passende baan te zoeken. We moeten goed kijken voor welke mensen en groepen we dit doen, want het dient wel om duurzaam werk te gaan. Wederkerigheid en vertrouwen staan voorop. Doen wat nodig is, zit in de genen van onze gemeente en bevolking. En dit is nodig.'

Publieke taken

Oude IJsselstreek legt de lat hoog, zo is Kuster en Smorenberg gebleken uit de eerste contacten met andere gemeenten in het land waar men serieus aan de slag is met de parallelle arbeidsmarkt. 'Groningen is een van de koplopers. Maar ook in steden als Rotterdam, Arnhem, Lelystad en Den Haag borrelt het.' Smorenberg: 'We wisselen ervaringen uit. Welke aanpak hanteren andere gemeenten? Wat kunnen we daarvan leren? Iedereen wil hetzelfde, maar de keuzes variëren.' Er zijn ook knelpunten. 'Verdringing is er een van, maar ook het imago probleem. Je moet laten zien dat het om volwaardig werk gaat. En er is afstemming nodig met het lokale vrijwilligerswerk', aldus Kuster. De wethouder en zijn adviseur zien volop publieke taken in hun gemeente die tot betaald werk zijn te promoveren. 'Zoals ondersteuning in accommodatie- en wijkbeheer. Of onderhoud rondom scholen, activiteiten bij zorginstellingen die nu blijven liggen, en ga zo maar door.' Maar ook het bedrijfsleven moet over de brug komen, vindt het duo. Publiek-private samenwerking is in hun ogen een must. Het begrip 'jobcarving' valt.

'Rondgaan met een kopje koffie, het bezorgen van de post, de planten water geven; als je dat in een onderneming allemaal combineert tot één nieuwe baan, kunnen andere werknemers zich concentreren op hun eigenlijke functie en de dienstverlening aan klanten verbeteren', zegt Kuster. Inmiddels is met de eerste werkgevers in de regio overleg gaande. 'Die zijn bereid hun verantwoordelijkheid te nemen', is de inschatting van Smorenberg. Ook naar Start Foundation ligt er een lijntje. 'Bij zo'n nieuw traject komt een strategische medestander goed van pas. Start Foundation heeft veel kennis in huis over de parallelle arbeidsmarkt. En we kunnen gebruikmaken van hun netwerk.'

Start Foundation stimuleert en investeert in concepten waarin publiek private samenwerkingen zijn aangegaan over verschillende maatschappelijke thema's zoals: zorg, circulaire economie en eenzaamheid. Deze concepten hebben een hoge sociale impact waarbij partijen gezamenlijk maatschappelijke banen creëren. Lees meer over de parallelle arbeidsmarkt.